

Jan Winczorek

Dostęp do prawa jako pojęcie prawne

Abstrakt wystąpienia w dn. 14 listopada 2024

„Dostęp do prawa” to abstrakcyjne zagadnienie, operacjonalizowane przede wszystkim jako przedmiot różnych badań empirycznych. Poprawa dostępu do prawa stanowi też, oczywiście także w różnych skonkretyzowanych formach, postulat politycznoprawny. Dostęp do prawa nie jest jednak pojęciem prawnym, i to niezależnie od istnienia węższych pojęć, takich jak „dostęp do sądu” czy „dostęp do pomocy prawnej”. Co charakterystyczne, w odróżnieniu od innych instytucji społecznych czy systemów funkcjonalnych, w prawie zagadnienie wykluczenia nie jest bezpośrednio tematyzowane. Raczej, logika procedur i rozstrzygnięć prawnych przyczynia się do tego, aby ten problem pozostawał niedostrzegany.

Na tym tle, referat odnosi się właśnie do możliwości traktowania dostępu do prawa jako podstawowego pojęcia prawnego, na równi z takimi abstrakcyjnymi pojęciami jak sprawiedliwość, równość wobec prawa, rządy prawa, obowiązywanie prawa, źródła prawa. Podobnie jak one, traktowane jako pojęcie prawne potencjał regulatywny ponieważ zakłada wzrost samozwrotności (refleksyjności) dyskursu prawnego. Z tego samego względu byłoby jednak źródłem wyzwań.